

„Korlátozott terjesztésű!”

Érvényességi idő:

az írásbeli vizsga befejezésének
időpontjáig

A minősítő neve: Rauh Edit

A minősítő beosztása: mb. főigazgató-helyettes

M E G O L D Ó L A P

szakmai írásbeli vizsga

Egészségügyi alapmodul

természetgyógyászati képzéshez

2012. május 8.

III. sz.

TÁJÉKOZTATÓ az értékelő tanár részére

- A vizsgázók csak a kiosztott feladatlapon dolgozhatnak.
- Tévedés esetén helyes megoldásnak csak a vizsgázó egyértelmű javítása fogadható el.
- A dolgozatban előforduló esetleges hibákat, tévedéseket kérjük, feltűnően jelöljék!
- A feladatlap egységes értékeléséhez használják fel a rendelkezésükre bocsátott megoldási javaslatot!
- Ponthatáron belül a megoldólaptól eltérő, de tartalmában azonos egyéb helyes megoldás is elfogadható a csillaggal (*) jelölt kérdésekben.
- Tekintettel az írásmód eltérő gyakorlatára, az értékelésnél ne a helyesírást, hanem a tartalmat értékeljék a tanárok!
- A bekeretezett sorszámu kérdezek (kizáró jellegűek). Az írásbeli vizsga sikertelenségét jelenti, ha a kizáró jellegű feladatnál a hallgató nem éri el az 51 %-ot.
- Kérjük, hogy minden feladat esetén a maximálisan adható pontszám melletti négyzetbe írja be az elért pontszámot!
- Maximálisan adható pontszám: 100 pont
- Ponthatárok:

Megfelelt: 51 - 100 pont

Nem felelt meg: 0 - 50 pont

Maximálisan adható
Pontszám:

1. Párosítsa az alkati típusokat a jellemzőikkel!
Írja a számokat a megfelelő betűjelhez!

4 pont

- A: részarányos (normostheniás) alkot
- B: sovány (astheniás) alkot
- C: piknikus (hyperstheniás) alkot
- D: kevert alkati típus (ambivertált)

1. gyenge ellenállóképesség, légzőszervi és emésztőszervi betegségekre való hajlam
2. ilyen típusú a legtöbb ember
3. arányos test, jó ellenállóképesség
4. zömök test, rövid nyak és végtagok, kopaszodásra való hajlam, keringési- és cukorbetegségre való hajlam

A: ...3...; B: ...1...; C:...4...; D:...2...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

2. Válaszoljon röviden az alábbi kérdésekre!

5 pont

Mi az érhártya feladata?

- az *ideghártya táplálása*

Hol található a pupilla?

- a *szívárványhártya közepén*

Hol termelődik a csarnokvíz?

- a *szem középső burkában a sugártest termeli*

Hol találhatók a látás receptorai?

- az *ideghártyán*

Mi a szemlencse feladata?

- a *szem alkalmazkodó képességének biztosítása*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

3.* Soroljon fel az élő kórokozók közül négyet /4/!

2 pont

- vírusok - baktériumok - egysejtű állatok	- gombák - férgek - ízeltlábúak

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

4. Nevezze meg az emberi szervezet izomszöveteit és helyüket!

3 pont

- simaizomszövet: zsigeri szervek, erek falában
- harántcsíkolt izomszövet: vágizomzatban
- szívizomszövet: speciális izomzat a szívben

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

5. Ismertesse a csontok folytonos összeköttetéseinek fajtait!

3 pont

- kötőszövetes
- porcos
- csontos

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

6.* Soroljon fel a csonthártya (periosteum) feladatai közül kettőt /2/!

2 pont

- biztosítja a csont vér- és ideg ellátását
- biztosítja a csont vastagságbeli növekedését
- elősegíti a törés utáni gyógyulást

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

- 7.* Ismertesse röviden a veleszületett csípőficamot az alábbiakban megadott szempontok szerint!** **3 pont**

Lényege: *a combcsont ízületi feje nem illeszkedik az ízvápába*

Tünetei: Írjon kettőt /2/!

- *hosszkülönbség a végtagok között*
- *az érintett végtag kifelé fordul*
- *mozgáskorlátozottság*
- *a comb redői aszimmetrikusak*

Kezelése: Írjon kettőt /2/!

- *megfelelően széles pelenka használata*
- *Pavlik-kengyel alkalmazása*
- *műtét*

(Lényegére: 1 pont, tünetekre: 0,5-0,5 pont; kezelésre: 0,5-0,5 pont adható!)

- 8. Mondja el, hol helyezkednek el a szívben az alábbi billentyűk!** **3 pont**

Kéthegyű vitorlás billentyű:

... a bal pitvar és a bal kamra között ...

Háromhegyű vitorlás billentyű:

... a jobb pitvar és a jobb kamra között ...

Zsebes billentyűk:

... a kamrákból kiinduló nagyartériák szájadékában...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

- 9. Válaszoljon röviden az alábbi kérdésekre!** **3 pont**

A. Kinek a szervezetében termelődhet anti-D ellenanyag?

- *Azoknak az Rh negatív egyéneknek a szervezetében, akiknek valamilyen okból D antigén jutott a vérükbe.*

B. Hol termelődik a nyirok?

- A nagyvérkör kapillárisainál a vérplazmából képződik.

C. Hová ömlik a mellkasi fő nyirokvezeték (ductus thoracicus)?

- A bal vénás szögleiben, a vénákba.

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

10. Ismertesse a szívizomelhalást (myocardii infarctus) a megadott szempontok szerint!

5 pont Lényege: *coronaria ág (végartéria) elzáródása*Oka: *thrombus miatt*

Tünetei:

A fájdalom helye: *a szegycsont mögött*A fájdalom jellege: *szorító, markoló érzés*

A fájdalom kisugárzása: - *nyak bal oldala*
                                         - *bal váll, bal kar*
                                         - *lapockák közé*
                                         - *gyomorgödörbe*

(A lényegre és okra 1-1 pont, tüneteire 0,5-0,5 pont adható!)

11. Nevezze meg a leírt jellemzők alapján a betegségeket!

2 pont

A B₁₂ vitamin nem tud felszívódni a gyomorban termelődő intriszik faktor hiánya miatt.

...vészes vérszegénység...

A kóros (éretlen) fehérvérsejtek korlátlan mennyiségen képződnek, de funkciójukat nem tudják ellátni.

...leukémia...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

12. Sorolja fel a gégét (larynx) alkotó porcokat magyarul!

4 pont

- pajzsporc
- gyűrűporc
- kannaporcok
- gégefedor

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

13. Nevezze meg a tüdő szövetének vérkeringését biztosító ereket! 2 pont

- *arteria bronchialis*
- *vena bronchialis*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

14.* Határozza meg a légzőrendszer feladatát! 2 pont

A szervezet gázcserejének biztosítása, az oxigén felvétele és továbbítása, a szén-dioxid (CO_2) leadása.

15. Nevezze meg, hogy mely légúti megbetegedésre utalnak az alábbi tünetek! 2 pont
Írja a betegségek nevét a pontozott vonalakra!

- A. Szapora, nehezített légzés, gyakori szúró mellkasi fájdalom (oldalszegzés), gyengeség, fejfájás. Kezdetben száraz, majd produktív köhögéssel, barnás köpettel jár.
...tüdőgyulladás (pneumonia)...
- B. Hirtelen jelentkező nehézlégzés, a beteg a légzési segédzízmokat is igénybe véve igyekszik levegőhöz jutni. Rövid kapkodó belégzés után a kilegzés hosszan elnyúló, sípoló. A köhögés kezdetben száraz, majd üvegszerű, tapadós (szívós nyák) köpetet ürít a beteg. A pulzus szapora.
...tüdőasztma (asthma bronchiale)...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

16. Sorolja fel a vékonybél szakaszait magyarul! 3 pont

- *patkóbél*
- *éhbél*
- *csípőbél*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

17. Határozza meg az alábbi tápanyagok alapvető építőelemeit!

3 pont

Fehérjék:... *aminosavak...*

Szénhidrátok:.... *egyszerű cukrok (monoszacharidok)...*

Zsírok:.... *zsírsavak és glicerin...*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

18.* Soroljon fel a bélélzáródás tünetei közül négyet /4/!

4 pont

- *haspuffadás (meteorismus)*
- *izomvédekezés a has tetápintásakor*
- *székletürítés hiánya*
- *hányinger, hányás*
- *heves, görcsös hasi fájdalom*
- *„néma has”*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

19. Válaszoljon röviden az alábbi kérdésekre!

4 pont

Hol termelődik az eritropoetin?

...vesékben...

Mennyi a véleges vizelet fajsúlya?

...1020-1025...

Tartalmaz-e élettanilag a véleges vizelet urobilinogént?

...tartalmaz...

Mely szerv helyezkedik el a vese középső zsíros tokjába beágyazva?

...mellékvese...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

20. Nevezze meg, hogy élettani körülmények között, mit nem tartalmaz a vizelet!

2 pont

- *fehérje*
- *genny*
- *cukor*
- *epefesték (bilirubin)*

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

21.* Soroljon fel a húgyhólyaggyulladás (cystitis) tünetei közül hármat /3/! 3 pont

- gyakori sürgető vizelési inger
- égő-csípő érzéssel kísért kis mennyiségű vizelés
- gyakori görcsös alhasi fájdalom
- vizeletben vér jelenik meg
- vizeletben genny jelenik meg
- nehéz vizelés
- vizelet zavarossá, bűzössé válik

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

22. Ismertesse a méh falának rétegeit magyarul és latinul! 3 pont

- külső hashártya által borított réteg (*perimetrium*)
- középső izomréteg (*myometrium*)
- belső nyálkahártya réteg (*endometrium*)

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

23. Sorolja fel a méhnyálkahártya ciklikus változásának fázisait! 2 pont

1. újraképződés (*regenerációs*) fázis
2. növekedés (*ploriferációs*) fázis
3. elválasztás (*szekréciós*) fázis
4. lelöködés (*menstruációs*) fázis

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

24.* Ismertesse a mellrákot (carcinoma mammae) az alábbiak szerint! 3 pont

Lényege: *a mell állományának rosszindulatú daganatos elfajulása*

Tünetei: Mondjon kettőt /2/!

- tapintható csomó a mellben
- narancshéj behúzódás
- befordult bimbó
- váladékozás

Megelőzése: *szűrővizsgálattal*

(Lényegére, megelőzésére: 1-1 pont; tüneteire: 0,5-0,5 pont adható!)

25. Válaszoljon röviden az alábbi kérdésekre!**5 pont**

Mely hormon felelős a tejelválasztás szabályozásáért?

- *prolaktin (luteotrop hormon)*

Mely hormon szabályozza a tej kiürülését az emlőből?

- *oxytocin*

Hol termelődik az ADH hormon?

- *hypothalamusban*

Hol tárolódik az ADH hormon?

- *a hypophysis hátulsó lebenyében*

Mely betegség alakul ki az ADH hiányakor?

- *diabetes insipidus*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

26. Ismertesse a calcitonin hatását!**2 pont**

- *gátolja a Ca csontokból való felszabadulását*

- *megakadályozza a rében a magas Ca-szint kialakulását*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

27.* 27. Ismertesse a bronzkór (Addison-kór) lényegét és tüneteit! 3 pont**□**

Lényege:

- *a mellékvesekéreg glükokortikoid és mineralokortikoid hormonjainak csökkent termelődése*

Tünetei: Mondjon négyet /4/!

- *fáradtság*

- *gyengeség*

- *fogyás*

- *étvágytalanság*

- *gyakori hányás*

- *fokozott pigmentáció*

- *hasmenés*

- *alacsony vérnyomás*

(Helyes válasz esetén lényegére 1 pont, tüneteire 0,5-0,5 pont adható!)

28. Nevezze meg a gerincvelő szerkezetét alkotó kétféle állományt!

2 pont

Kívül: *idegrostokból álló fehérállomány*

Belül: *idegsejtekből álló szürkeállomány*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

29. Válaszoljon röviden az idegrendszerre vonatkozó alábbi kérdésekre!

3 pont

Hol kereszteződik a piramispálya nagy része?

- *a nyúltvelő alsó részében*

Hol található az agyban a beszéd motoros központja?

- *a homloklebenyben*

Mely lebenyben található a látókéreg?

- *a nyakszirti lebenyben*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

30.* Ismertesse a progresszív stroke (PS) lényegét, és írjon a tünetei közül hármat /3/!

5 pont

Lényege: ...az agyszövetet tápláló artéria megreped, a hozzá tartozó területen anyagserezavar és oxigéniánya alakul ki...

Tünetei: Mondjon hármat /3/!

- *légzészavar*
- *beszédzavar*
- *incontinentia*
- *érzészavarok*
- *tudatzavar*
- *féloldali bénulás*

(Helyes válasz esetén a lényegre: 2 pont, a tünetekre: 1-1 pont adható!)

31. Válaszoljon röviden az alábbi kérdésre!**1 pont**

Mit érzékelnek az ideghártya csapok nevű receptorai?

- a színeket

32.* Ismertesse a könnykészülék szerepét!**2 pont**

Folyamatosan termeli a víztiszta, enyhén sós, baktériumölő hatású könnyet, amely védi a szaruhártyát a kiszáradástól.

33*. Ismertesse az emlőgyulladás (mastitis) okát, tüneteit!**3 pont**

Oka:

- gennykeltő baktériumok jutnak be az emlőbe

Tünetei: Írjon ötöt /5/!

- emlőfájdalom

- emlőduzzanat

- élénkpiros bőrszín

- lokális bőrmelegsgég

- láz

- hidegrázás

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

34.* Soroljon fel két /2/ olyan okot, amely eszméletvesztéshez vezethet!**2 pont**

- koponyasérülés

- mérgezések (alkohol, drog)

- agyi érbetegségek

- fertőzések (meningitis, encephalitis)

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)